

SADOQAT VA CHIN MUHABBAT KUYCHISI

Togayniyazova Ayroza Yusupovna

Toshkent shahri Olmazor tumanidagi O'zbekiston Milliy Universiteti Xorijiy
Filologiya fakulteti Xorijiy til va adabiyoti kafedrasining 1-kurs talabasi

Annotatsiya: Saida Zunnunovaning hayot yo'llari.

Kalit so'zlar: Hurmat belgisi, oynoma muqova, tanqid, "yangiliklar", maslahatchi, yozuv stoli, sermahsul ijod.

Saida Zunnunova — shoira va yozuvchi, yangi zamon ayollar o'zbek adabiyotining asoschilaridan biri.

Saida Zunnunova 1926 yili Andijon shahrida xizmatchi oilasida dunyoga kelgan. O'rta maktabni bitirgach, Andijon pedagogika institutiga o'qishga kiradi, so'ngra, O'rta Osiyo Davlat universitetining filologiya fakultetiga o'qishga topshiradi. O'qishni tamomlab, Saida Zunnunova har xil vaqtlarda “Gulxan” oynomasi, “O'zbekiston madaniyati” gazetasi nashriyatida va O'zbekiston yozuvchilar uyushmasida maslahatchi bo'lib ishlaydi.

Oilasi

Turmush o'rtog'i-atoqli yozuvchi Said Ahmad, qizi-Nodira

Mukofoti: "Hurmat belgisi" nishoni.

Toshkent shahridagi ko'chalardan biriga va 224-makdabga, shuningdek Andijon shahridagi ko'cha va makdablardan biriga va Bo'z tumanidagi litseyga Saida Zunnunova nomi berilgan.

Saidaxon Andijon pedagogika institutini tamomlab, Izboskan tumanining To'rtko'l qishloq maktabida dars berishni boshlagan. U har hafta yigirma kilometr yo'l bosib o'tib, topgan pulini uyiga olib borar edi. Ehtimol, shu sababli Saida turmushga chiqqanidan so'ng ham erining pulini ortiqcha sarflashga ko'nika olmagan.

Er va xotin — bir-birining ilhom parisi

Said Ahmadning xotirasidan: “Saida ish stoli ustida biror narsa yozganini eslay olmayman. U bir qo‘li bilan qozonda ovqat pishirishi, boshqa qo‘lida she‘r yozishi mumkin edi yoki bir qo‘lida beshik tebratib, tizzisiga daftar qo‘ygancha, yozardi va yozardi...Uyda bir emas, uchta yozuv stoli bor edi, u esa duch kelgan yerda yozib ketardi - to deraza ostida yoki dazmol stolida. Ba‘zi she‘rlarini u oynoma muqovasida yozishni boshlagan va telefon daftarida davom ettirgan. So‘ngra, ularni barini to‘plab, ikki nusxada bosma moshinada terib chiqqan”. Yozuvchining o‘zi esa faqat kechasi ijod qilgan. Ishlarini tahrirlamaguniga qadar xotining o‘qishini istamagan, shu sababli eshikka: “Saida Zunnunova, hikoya tugadi. O‘qimay turing!”, deb yozib, keyingina dam olgani ketardi. Ertasi kuni tahrirlab, keyingina Saida opaga o‘qib berar edi.

“Men allaqachon o‘qib bo‘ldim. Yaxshi hikoya”, derdi u. Shundan buyon Said aka tahrirlanmagan ishlarini uxlashga ketishdan oldin berkitishni odat qilgan. Axir, uydagi barcha teshiklardan boxabar bo‘lmagan ayol bormi? Saida opa tahrirlanmagan asarlarini o‘qishda davom etar edi...

Said Ahmad tanqidni ko‘tara olmasdi va kimdur uning ishini tanqid qilishi bilan, u oylab hech narsa yozmasligi mumkin edi. Maqtov esa uning ruhini ko‘tarar edi. Saida opa buni bilib, ko‘chadan har xil “yangiliklar” olib kelardi:

— Men Oybek akani ko‘rdim. Ular sizning hikoyalaringizni xush ko‘rarkanlar. Nima uchun yozishdan to‘xtab qolganingizni so‘radilar.

Said aka bu yolg‘on bo‘lishi mumkin deb o‘ylab qolib, “Bu rost bo‘lsa-chi?”, deb o‘ylanib qolar edi. Oybek akanining ko‘nglini qoldirish mumkin emas, deya yanada yaxshiroq yozishga harakat qilar edi.

Saida opa ertasi kuni G‘ofur G‘ulomdan yangilik olib kelar edi, keyin Abdulla akadan va shu yo‘sinda turmush o‘rtog‘ining ishga bo‘lgan qiziqishini uyg‘otib turar edi.

Saida Zunnunova she‘riyatda ham nosirda ham sermahsul ijod etgan.

Yo‘qlamagan har kuning yilcha bo‘lurmi, hay-hay,
Shunchalik shafqat bilmas dilcha bo‘lurmi, hay-hay.

Xush surating bir nafas tark etmas xayolimni,
Ko‘z shahlo-yu, qosh esa nilcha bo‘lurmi, hay-hay.

Har so‘zda yuz andisha qilg‘um donolig‘ingdan,
Ko‘nglingning nozikligi qilcha bo‘lurmi, hay-hay.

Goh xanjar, goh asaldek so‘zlaringdan dog‘damen,
Jon olib, jon berguvchi tilcha bo‘lurmi, hay-hay.

Vaslingning umidida dunyodan o‘tib borgum,
Qanoatda Saida filcha bo‘lurmi, hay-hay.

REFERENCE:

- 1.Arboblar.uz
- 2.Uz.m.wikioedia.org.
- 3.Saviya.uz.
- 4.Arxiv.uz.

